

การเจริญเติบโตของเมืองและการขยายตัวของชุมชนในพื้นที่โดยรอบโบราณสถาน
: กรณีศึกษาเมืองนครปฐม

นางสาววรรณวรางค์ กฤตพุทธ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการวางผังเมือง ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2546

ISBN 974-17-4489-7

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 21377893

URBAN GROWTH AND THE EXPANSION OF COMMUNITIES SURROUNDING HISTORICAL SITES
: A CASE STUDY OF NAKHON PATHOM CITY

MISS WANWARANG KRITTAPUT

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Urban and Regional Planning in Urban Planning

Department of Urban and Regional Planning

Faculty of Architecture

Chulalongkorn University

Academic Year 2003

ISBN 974-17-4489-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเจริญเติบโตของเมืองและการขยายตัวของชุมชนในพื้นที่โดยรอบ

โบราณสถาน : กรณีศึกษาเมืองนครปฐม

โดย

นางสาว วรณนวางค์ กฤตพุทธ

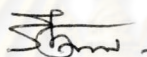
สาขาวิชา

การวางผังเมือง

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒนา ธาดานิติ

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วีระ สัจกุล)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นพรัตน์ ตาปนานนท์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒนา ธาดานิติ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ขวัญสรอง อติโพธิ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ นำพวัลย์ กิจรักษ์กุล)

วรรณวรางค์ กฤตพุทธ : การเจริญเติบโตของเมืองและการขยายตัวของชุมชนในพื้นที่โดยรอบโบราณสถาน : กรณีศึกษาเมืองนครปฐม (URBAN GROWTH AND THE EXPANSION OF COMMUNITIES SURROUNDING HISTORICAL SITES : A CASE STUDY OF NAKHON PATHOM CITY) อ. ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒนา ภาดาณัติ, 168 หน้า. ISBN 974-17-4489-7.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการกระจายตัวของโบราณสถานที่ยื่นทะเยนโดยกรมศิลปากร การขยายตัวของเมืองนครปฐม รวมถึงการวิเคราะห์ผลกระทบจากการขยายตัวของชุมชนโดยรอบที่มีต่อการทำลายคุณค่าของโบราณสถาน นำมาซึ่งการเสนอแนะแนวทางเพื่อการพัฒนาเมืองและอนุรักษ์โบราณสถานเพื่อดำรงคุณค่าและเอกลักษณ์ของเมืองนครปฐม

จากการศึกษาพบว่า เมืองมีการขยายตัวเพื่อรองรับการอยู่อาศัยมากที่สุด มีรูปแบบเปลี่ยนแปลงจากรูปแบบเดิมตามแนวราบเป็นรูปแบบการขยายตัวตามแนวเส้นทางคมนาคม ทิศทางการขยายตัวมีแนวโน้มที่การขยายตัวไปในทิศตะวันออก-ตะวันตก และทิศใต้ ส่วนการขยายตัวของชุมชนในพื้นที่โดยรอบโบราณสถาน พบว่ามีการขยายตัวของพื้นที่พักอาศัย พาณิชยกรรมและอุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดการใช้ที่ดินที่ไม่เหมาะสมซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณค่าของโบราณสถาน ได้แก่ การรुकล้ำและบดบังโบราณสถาน ความสกปรกและไม่เป็นระเบียบ การก่อให้เกิดมลพิษ การจราจรติดขัดคับคั่ง และการประกอบกิจกรรมที่ขัดแย้งต่อคุณค่าและเอกลักษณ์ของบริเวณโบราณสถาน จำเป็นต้องหาแนวทางในการจัดการการใช้ที่ดินของเมืองและพื้นที่โดยรอบโบราณสถาน เพื่อควบคุมการใช้ที่ดินและกิจกรรมให้เอื้อประโยชน์ทั้งต่อการอนุรักษ์และพัฒนาชุมชนเมือง

การเสนอแนวทางการพัฒนาเมืองและพื้นที่โบราณสถาน สามารถจำแนกออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับเมือง และระดับย่าน ในระดับเมือง ได้เสนอแนะแนวทางโดยแบ่งออกเป็น 3 พื้นที่ ได้แก่ พื้นที่อนุรักษ์ พื้นที่กึ่งอนุรักษ์ และพื้นที่เพื่อการพัฒนาและรองรับการขยายตัวของชุมชนซึ่งมีมาตรการและข้อบังคับการใช้ที่ดินแตกต่างกัน ส่วนในระดับย่าน ได้กำหนดแนวทางจัดการให้เหมาะสมกับพื้นที่โบราณสถานและชุมชนโดยรอบ 4 ย่าน ได้แก่ ย่านสนามจันทร์ ย่านองค์พระปฐมเจดีย์ ย่านวัดพระประโทนเจดีย์ฯ ย่านวัดพระเมรุ รวมทั้งได้เสนอแนวทางปรับปรุงมาตรการทางกฎหมาย การประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อสนับสนุนให้เกิดการอนุรักษ์ร่วมกับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องของพื้นที่โบราณสถานและชุมชน

ภาควิชา การวางแผนภาคและเมือง
สาขาวิชา การวางผังเมือง
ปีการศึกษา 2546

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4374187325 : MAJOR URBAN PLANNING

KEY WORD : URBAN GROWTH / COMMUNITY SURROUNDING HISTORICAL SITE

WANWARANG KRITTAPUT : URBAN GROWTH AND THE EXPANSION OF COMMUNITIES SURROUNDING HISTORICAL SITES : A CASE STUDY OF NAKHON PATHOM CITY. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. SUWATTANA THADANITI, Ph.D. 168 pp. ISBN 974-17-4489-7.

The objectives of this case study are to study the following aspects: the locations of historical sites registered by the Department of Fine Arts; the urban growth; and the analysis of the impact on the expansion of communities that can deteriorate the historical value of the sites in order to propose the appropriate guidelines of the development and historical conservation for preserving the value and identity of Nakhon Pathom city.

According to the study, it was found that the urban expansion was mostly for the reason of residence. The patterns have been changed from the sector pattern in the form of horizontal expansion into the linear pattern. The expansion tended to distribute to the eastern, western and southern directions. In the aspect of the expansion of communities surrounding historical sites, the findings revealed that the expansion was of more land use pattern for residential, commercial and industrial matters. However, these lead to the nonconforming use that affected the value of historical sites for example the land invasion causing the visual pollution, dirtiness, disorder, polluted conditions, traffic congestion, and activities that declined the value and identity of the historical sites. For these reasons, it was needed to find out the appropriate guidelines to manage the urban land use pattern as well as the area surrounding the sites so as to control land use including all activities for the historical conservation and urban development.

The guidelines of urban and historical development could be grouped according to these two scales: urban and district. In urban scale, the development guidelines were subdivided into three zones which are the historical preservation zone, semi-preservation zone and zone of development and the expansion of communities. All of three zones differed from one another with measures and regulations of land use. In district scale, the guidelines were to manipulate the sites surrounding historical area and the community in accordance with the historical sites in four districts which are Sanamchan Palace district, Ongprapathom Chedi district, Wat Prapatone Chedi district, and Wat Pramain district. Besides, it was proposed to strengthen measures on legal systems, to improve the coordination between organizations and to encourage people participation. All of these guidelines were made in order to promote the continuance of preservation including the development of historical sites in accordance with the community.

Department Urban and Regional Planning
Field of study Urban Planning
Academic year 2003

Student's signature .....
Advisor's signature .....
Co-advisor's signature.....

Wanwarang K.
Suwattana Thadaniti

กิตติกรรมประกาศ

ผลงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะไม่มีความสำเร็จได้ หากขาดบุคคลที่ได้ช่วยเหลือข้าพเจ้าให้การทำงานชิ้นนี้ดำเนินไปด้วยดีหลายท่าน บุคคลแรกที่ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ ก็คือ ผศ.ดร.สุวัฒน์ ธาดานิติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำตั้งแต่การให้แนวคิดสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ การตรวจทานแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ซึ่งท่านได้เสียสละเวลาทั้งในและนอกเวลาราชการ

ข้าพเจ้ายังขอขอบพระคุณไปยังเจ้าหน้าที่และหน่วยงานต่างๆ ที่ได้เอื้อเฟื้อข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ สำนักงานผังเมืองจังหวัดนครปฐม กองช่าง สำนักงานเทศบาลนครปฐม กรมแผนที่ทหาร สำนักวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และหน่วยงานอื่นๆ ที่ได้กล่าวถึง ณ ที่นี้

และที่จะลืมไม่ได้ ขอกราบขอบพระคุณ “คุณพ่อ” และ “คุณแม่” ที่ได้สนับสนุนทุนทรัพย์และให้กำลังใจลูกสาวคนนี้ในการศึกษา ทำให้ลุกขึ้นสู้ทุกครั้งที่ต้องแท้

นอกจากนั้นข้าพเจ้า ขอขอบคุณน้ำแฉ่ว คุณยาย ขอขอบใจน้องบีเอ็มและเพื่อนกลุ่มชาวอวบจี อักษรศิลป์ปากร ที่คอยถามไถ่ทุกข์สุข รวมถึงเพื่อนๆ ผังเมือง 25 อาทิ คุณเอเลี่ยน เจ๊นิก เจ็อร์ หนูต่อม ป้าหนอ พี่โย่ง คุณอ้อ คุณตุ๊ก คุณเหมียว คุณแนนซี่ คุณไต้ง คุณตุ๊กตา เจ๊แอน นายวุฒดี ที่ทำให้ข้าพเจ้ามีรอยยิ้ม-เสียงหัวเราะ และให้กำลังใจกันมาตั้งแต่ต้นจนจบ รวมทั้งบุคคลากรที่น่ารักอันไม่อาจจะลืมพระคุณได้ ได้แก่ พี่ตุ้มและพี่แสงที่ได้อำนวยความสะดวกในเรื่องเอกสารให้ตลอดมา ข้าพเจ้าก็ขอขอบพระคุณทั้งสองท่านเป็นอย่างสูง

ข้อมูลในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ หากจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานต่างๆ หรือผู้ศึกษาท่านอื่น ในการศึกษาในวงกว้างต่อไป ข้าพเจ้าขอยกความดีนี้ให้แก่ “คุณพ่อ” และ “คุณแม่” ผู้เป็นที่รักของข้าพเจ้า

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วรรณวรงค์ กฤตพุทธ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนที่.....	ฎ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฏ
สารบัญรูปภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญของการศึกษา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	2
1.3 ขอบเขตของการศึกษา.....	2
1.4 วิธีดำเนินการศึกษา.....	3
1.5 แหล่งข้อมูล.....	3
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
1.7 คำนิยาม.....	4
บทที่ 2 แนวความคิดและ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับวิวัฒนาการและการตั้งถิ่นฐาน.....	6
2.2 แนวความคิดด้านการอนุรักษ์.....	12
2.3 แนวความคิดเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนบัญชีโบราณสถาน.....	21
2.4 ความสำคัญของพื้นที่โดยรอบโบราณสถาน.....	23
บทที่ 3 สภาพทั่วไปของเมืองนครปฐม.....	25
3.1 สภาพทั่วไปของจังหวัดนครปฐม.....	25
3.1.1 ภาพรวมทางกายภาพ.....	25
3.1.2 ภาพรวมทางประวัติศาสตร์ สังคม ประชากร.....	33
3.1.3 ภาพรวมทางเศรษฐกิจ.....	38

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3.2 สภาพทั่วไปของชุมชนเมืองนครปฐม : เขตผังเมืองรวมเมืองนครปฐม.....	39
3.2.1 ลักษณะทางกายภาพ.....	39
- ที่ตั้ง อาณาเขต.....	39
- การใช้ประโยชน์ที่ดินในปัจจุบัน.....	42
- การใช้ประโยชน์ที่ดินในอนาคต.....	45
- การคมนาคมขนส่ง.....	46
3.2.2 ลักษณะทางสังคมและประชากร.....	47
- การตั้งถิ่นฐาน.....	47
- ประชากร.....	47
- สถาบันและการบริการทางสังคม.....	56
3.2.3 ลักษณะทางเศรษฐกิจ	57
- กิจกรรมการค้าและบริการ.....	57
- กิจกรรมอุตสาหกรรม.....	59
- อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว.....	59
3.2.4 บทบาทของชุมชนเมืองนครปฐม.....	60
3.3 แผนพัฒนาและโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมือง.....	61
3.3.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.....	61
3.3.2 โครงการย้ายศูนย์ราชการ.....	62
3.3.3 โครงการพัฒนาเส้นทางคมนาคม.....	62
3.3.4 โครงการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์.....	62
3.4 การกระจายตัวของโบราณสถานชั้นทะเบียนในเขตผังเมืองรวมเมืองนครปฐม.....	64
บทที่ 4 ลักษณะการเจริญเติบโตของเมืองและการขยายตัวของชุมชน	
ในพื้นที่โดยรอบโบราณสถาน.....	74
4.1 ลักษณะการเจริญเติบโตของเมืองนครปฐม.....	74
4.2 การวิเคราะห์รูปแบบและทิศทางการขยายตัวของเมือง.....	78
4.3 การขยายตัวของชุมชนในพื้นที่โดยรอบโบราณสถาน.....	79
4.4 แนวโน้มการขยายตัวของชุมชน	99

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

4.5	วิเคราะห์สาเหตุและความสัมพันธ์ของการเจริญเติบโตของเมืองและการขยายตัวของชุมชนในบริเวณโดยรอบโบราณสถาน.....	102
บทที่ 5	ผลกระทบของการเจริญเติบโตของเมืองและการขยายตัวของชุมชนในพื้นที่โดยรอบโบราณสถาน.....	106
5.1	ผลกระทบของการเจริญเติบโตของเมือง.....	106
5.2	ผลกระทบของการขยายตัวของชุมชนในพื้นที่โดยรอบโบราณสถาน.....	116
5.3	วิเคราะห์ผลของการบังคับใช้มาตรการขยายตัวในการควบคุมการใช้ที่ดินของเมืองและพื้นที่โดยรอบโบราณสถาน.....	130
บทที่ 6	สรุปและเสนอแนะ.....	134
6.1	สรุปผลการศึกษา.....	134
6.2	ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาเมืองและพื้นที่โบราณสถาน.....	137
6.3	ข้อเสนอแนะอื่นๆ.....	146
6.4	ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป.....	150
	รายการอ้างอิง.....	151
	ภาคผนวก.....	155
	ภาคผนวก ก.....	156
	ภาคผนวก ข.....	164
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	168

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 3.1	แสดงการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ความเป็นเมืองของจังหวัดนครปฐม.....	32
ตาราง 3.2	แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตผังเมืองรวมฯ ปี2543.....	44
ตาราง 3.3	แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินในอนาคตในเขตผังเมืองรวมฯ ปี 2554.....	45
ตาราง 3.4	แสดงจำนวนประชากรในเขตผังเมืองรวมฯ รายตำบล ปี 2543.....	50
ตาราง 3.5	แสดงความหนาแน่นและการเปลี่ยนแปลงของประชากร ปี 2543.....	51
ตาราง 3.6	แสดงการคาดประมาณจำนวนประชากรในอนาคต	55
ตาราง 4.1	แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินชุมชนเมืองนครปฐม ปี 2512,2521,2525, 2535,2543.....	78
ตาราง 4.2	แสดงวิวัฒนาการการใช้ที่ดินของย่านสนามจันทร์.....	88
ตาราง 4.3	แสดงวิวัฒนาการการใช้ที่ดินของย่านองค์พระปฐมเจดีย์.....	93
ตาราง 4.4	แสดงวิวัฒนาการการใช้ที่ดินของย่านวัดพระประโทนเจดีย์.....	96
ตาราง 4.5	แสดงวิวัฒนาการการใช้ที่ดินของย่านวัดพระเมรุ.....	98
ตาราง 5.1	แสดงสถิติการก่อสร้างอาคารของชุมชนเมืองนครปฐมปี 2535,2540,2545....	107
ตาราง 5.2	แสดงลักษณะผลกระทบจากการเจริญเติบโตของชุมชนเมืองนครปฐม.....	113
ตาราง 5.3	แสดงสภาพการใช้ที่ดินและกิจกรรมและผลกระทบต่อโบราณสถาน ย่านสนามจันทร์.....	117
ตาราง 5.4	แสดงสภาพการใช้ที่ดินและกิจกรรมและผลกระทบต่อโบราณสถาน ย่านองค์พระปฐมเจดีย์.....	120
ตาราง 5.5	แสดงสภาพการใช้ที่ดินและกิจกรรมและผลกระทบต่อโบราณสถาน ย่านวัดพระประโทนเจดีย์.....	123
ตาราง 5.6	แสดงสภาพการใช้ที่ดินและกิจกรรมและผลกระทบต่อโบราณสถาน ย่านวัดพระเมรุ.....	124
ตาราง 5.7	แสดงกิจกรรมภายในบริเวณโบราณสถานในย่านต่างๆ.....	125
ตาราง 5.8	แสดงกิจกรรมในพื้นที่โดยรอบโบราณสถาน.....	125

สารบัญแนบที่

	หน้า
แผนที่ 3.1	แสดงลักษณะภูมิประเทศจังหวัดนครปฐม..... 27
แผนที่ 3.2	แสดงที่ตั้งและโครงข่ายคมนาคม จังหวัดนครปฐม.....28
แผนที่ 3.3	แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินของจังหวัดนครปฐมปี 2543..... 30
แผนที่ 3.4	แสดงที่ตั้งเมืองนครปฐมโบราณ (เมืองนครชัยศรี)..... 35
แผนที่ 3.5	แสดงขอบเขตพื้นที่ศึกษา..... 41
แผนที่ 3.6	แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินปัจจุบันของเขตผังเมืองรวมฯ..... 43
แผนที่ 3.7	แสดงความหนาแน่นของประชากรในพื้นที่ศึกษา..... 54
แผนที่ 3.8	แสดงการกระจายตัวของโบราณสถานในเขตผังเมืองรวมฯ..... 72
แผนที่ 4.1	แสดงชุมชนในพื้นที่ศึกษา..... 80
แผนที่ 4.2	แสดงการใช้ที่ดินชุมชนเมืองนครปฐมปี 2512 และการกระจายตัวของโบราณสถาน..... 81
แผนที่ 4.3	แสดงการใช้ที่ดินชุมชนเมืองนครปฐมปี 2521 และการกระจายตัวของโบราณสถาน..... 82
แผนที่ 4.4	แสดงการใช้ที่ดินชุมชนเมืองนครปฐมปี 2525 และการกระจายตัวของโบราณสถาน..... 83
แผนที่ 4.5	แสดงการใช้ที่ดินชุมชนเมืองนครปฐมปี 2535 และการกระจายตัวของโบราณสถาน..... 84
แผนที่ 4.6	แสดงการใช้ที่ดินชุมชนเมืองนครปฐมปัจจุบัน และการกระจายตัวของโบราณสถาน..... 85
แผนที่ 4.7	แสดงการใช้ประโยชน์อาคารย่านสนามจันทร์..... 89
แผนที่ 4.8	แสดงการใช้ประโยชน์อาคารย่านองค์พระปฐมเจดีย์..... 91
แผนที่ 4.9	แสดงการใช้ประโยชน์อาคารย่านวัดพระประโทนเจดีย์ฯ..... 95
แผนที่ 4.10	แสดงการใช้ประโยชน์อาคารย่านวัดพระเมรุ..... 97
แผนที่ 4.11	แสดงแนวโน้มการขยายตัวของชุมชน..... 101

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิ 1.1	แสดงวิธีดำเนินการศึกษา.....	5
แผนภูมิ 5.1	แสดงลักษณะของผลกระทบจากการเจริญเติบโตของเมือง.....	114
แผนภูมิ 5.2	แสดงรูปแบบของผลกระทบด้านลบจากการใช้ที่ดินของชุมชน ที่มีต่อโบราณสถาน.....	129
แผนภูมิ 5.3	แสดงสาเหตุที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อสภาพแวดล้อมโบราณสถาน.....	130
แผนภูมิ 6.1	แสดงการประสานความร่วมมือของหน่วยงาน.....	147

คุนยวิทยทรพยกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
รูป 2.1	แสดงทฤษฎีเกี่ยวกับการขยายตัวของเมือง.....11
รูป 3.1	แสดงรูปถ่ายทางอากาศเมืองนครปฐมโบราณ.....39
รูป 3.2 – 3.11	แสดงโบราณสถานที่ได้รับการขึ้นทะเบียนในพื้นที่ศึกษา.....77
รูป 4.1 - 4.6	แสดงสภาพการใช้ที่ดินในย่านสนามจันทร์.....93
รูป 4.7 - 4.15	แสดงสภาพการใช้ที่ดินในย่านองค์พระปฐมเจดีย์.....96
รูป 4.16 - 4.18	แสดงสภาพการใช้ที่ดินในย่านวัดพระประโทนเจดีย์.....97
รูป 4.19 - 4.20	แสดงสภาพการใช้ที่ดินในย่านวัดพระเมรุ.....99
รูป 5.1 - 5.14	แสดงลักษณะผลกระทบของการเจริญเติบโตของเมือง.....121
รูป 5.15 - 5.23	แสดงลักษณะผลกระทบในย่านสนามจันทร์.....133
รูป 5.24 - 5.41	แสดงลักษณะผลกระทบในย่านองค์พระปฐมเจดีย์.....136
รูป 5.42 - 5.46	แสดงลักษณะผลกระทบในย่านวัดพระประโทนเจดีย์.....137
รูป 5.47 - 5.51	แสดงลักษณะผลกระทบในย่านวัดพระเมรุ.....138

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย